

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ శ్రీ సంక్షేపరామాయణం ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

॥ శ్రీ సంక్షేపరామాయణం ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

॥ శ్రీమద్రామాయణ పఠనోపక్రమే అనుసంధేయాః శ్లోకాః ॥

రామానుజ దయాపాత్రం జ్ఞానపైరాగ్య భూషణం ।
శ్రీమద్వేంకటనాథార్యం వందే వేదాంతదేశికం ॥ 1 ॥

లక్ష్మీనాథసమారంభాం నాథయామునమధ్యమాం ।
అస్మదాచార్యపర్యంతాం వందే గురుపరంపరాం ॥ 2 ॥

యో నిత్యమచ్యుతపదాంబుజయుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోస్య దయైకసింధోః
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ 3 ॥

మాతా పితా యువతయస్తనయా విభూతిః
సర్వం యదేవ నియమేన మదన్వయానాం ।
ఆద్యస్య నః కులపతేర్వకుళాభిరామం
శ్రీమత్ తదంఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ 4 ॥

భూతం సరశ్చ మహదాహ్వాయ భట్టనాథ
శ్రీభక్తిసార కులశేఖర యోగివాహాన్ ।
భక్తాంఘ్రిరేణు పరకాల యతీంద్ర మిశ్రాన్
శ్రీమత్ పరాంకుశమునిం ప్రణతోస్మినిత్యం ॥ 5 ॥

పితామహస్యాపి పితామహీయ
 ప్రాచేతసాదేశ ఫలప్రదాయః |
 శ్రీభాష్యకారోత్తమ దేశికాయ
 శ్రీశైల పూర్ణాయ నమో నమస్తాత్ || 6 ||

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం |
 ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే || 7 ||

యస్య ద్విరదవక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరః శతం |
 విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే || 8 ||

జ్ఞానానందమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిం |
 ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే || 9 ||

కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరం |
 ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకికోకిలం || 10 ||

వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః |
 శృణ్వన్ రామకథానాదం కో న యాతి పరాం గతిం || 11 ||

యః పిబన్ సతతం రామచరితామృతసాగరం |
 అతృప్తస్తం మునిం వందే ప్రాచేతసమకల్మషం || 12 ||

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం |
 రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజం || 13 ||

అంజనానందనం వీరం జానకీశోకనాశనం |
 కపీశమక్షహంతారం వందే లంకాభయంకరం || 14 ||

మనోజవం మారుతతుల్యవేగం
 జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠం |

వాతా త్మజం వానరయూథముఖ్యం
శ్రీరామదూతం శిరసా నమామి ॥ 15 ॥

ఉల్లంఘ్య సింధోః సలిలం సలీలం
యః శోకవహ్నిం జనకాత్మజాయాః |
ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం
నమామి తం ప్రాంజలిరాంజనేయం ॥ 16 ॥

ఆంజనేయమతిపాటలాననం
కాంచనాద్రి కమనీయవిగ్రహం |
పారిజాత తరుమూల వాసినం
భావయామి పవమాననందనం ॥ 17 ॥

యత్ర యత్ర రఘునాథకీర్తనం
తత్ర తత్ర కృతమస్తకాంజలిం |
బాష్పవారిపరిపూర్ణలోచనం
మారుతిం నమత రాక్షసాంతకం ॥ 18 ॥

వేదవేద్యే పరే పుంసి జాతే దశరథాత్మజే |
వేదః ప్రాచేతసా దాసీత్ సాక్షాత్ రామాయణాత్మనా ॥ 19 ॥

చరితం రఘునాథస్య శతకోటి స్రవిస్తరం |
ఏకైకమక్షరం ప్రోక్తం మహాపాతకనాశనం ॥ 20 ॥

శృణ్వన్ రామాయణం భక్త్యా యః పాదం పదమేవ వా |
స యాతి బ్రహ్మణః స్థానం బ్రహ్మణా పూజ్యతే సదా ॥ 21 ॥

వాల్మీకి గిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ |
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥ 22 ॥

శ్లోకసారసమాకీర్ణం సర్గకల్లోలసంకులం |
కాండగ్రాహ మహామీనం వందే రామాయణార్ణవం || 23 ||

యః కర్ణాంజలి సంపుటైరహారహాః
సంయక్ పిబత్యాదరాత్
వాల్మీకేర్వదనారవింద గళితం
రామాయణాఖ్యం మధు |
జన్మ వ్యాధి జరా విపత్తి మరణై-
రత్యంత సోపద్రవం
సంసారం స విహాయ గచ్ఛతి పుమాన్
విష్టోః పదం శాశ్వతం || 24 ||

తదుపగత సమాస సంధియోగం
సమమధురోపనతార్థ వాక్య బద్ధం |
రఘువర చరితం మునిప్రణీతం
దశశిరసశ్చ వధం నిశామయధ్వం || 25 ||

శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజమప్రమేయం
సీతాపతిం రఘుకులాన్వయరత్నదీపం |
ఆజానుబాహుమరవింద దళాయతాక్షం
రామం నిశాచరవినాశకరం నమామి || 26 ||

వైదేహీసహితం సురద్రుమతలే
హైమే మహామండపే
మధ్యేపుష్పకమాసనే మణిమయే
వీరాసనే సుస్థితం |
అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే
తత్త్వం మునిభ్యః పరం

వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరివృతం
రామం భజే శ్యామలం॥ 27 ॥

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహం॥ 28 ॥

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథిర్యది।
పౌరుషేచాఽప్రతిద్వంద్వః శరైనం జహి రావణిం॥ 29 ॥

తపఃస్వాధ్యాయనిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం వరం।
నారదం పరిపత్రచ్చ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం॥ 30 ॥

శ్రీరఘునందన పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అథ శ్రీ సంక్షేపరామాయణ ప్రారంభః॥

తపఃస్వాధ్యాయనిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం వరం।
నారదం పరిపత్రచ్చ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం॥ 1 ॥

కో న్వస్మిన్ సాంప్రతం లోకే గుణవాన్ కశ్చ పీర్యవాన్।
ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ సత్యవాక్యో దృఢవ్రతః॥ 2 ॥

చారిత్రేణ చ కో యుక్తః సర్వభూతేషు కో హితః।
విద్వాన్ కః కఃసమర్థశ్చ కశ్చైకప్రియదర్శనః॥ 3 ॥

ఆత్మవాన్ కో జితక్రోధో ద్యుతిమాన్ కోఽనసూయకః।
కస్య బిభ్యతి దేవాశ్చ జాతరోషస్య సంయుగే॥ 4 ॥

ఏతదిచ్ఛామ్యహం శ్రోతుం పరం కౌతూహలం హి మే।
మహర్షే త్వం సమర్థోఽసి జ్ఞాతుమేవంవిధం నరం॥ 5 ॥

శ్రుత్వా చైతత్త్రిలోకజ్ఞో వాల్మీకేర్నారదో వచః |
 శ్రూయతామితి చామంత్ర్య ప్రహృష్టో వాక్యమబ్రవీత్ || 6 ||

బహవో దుర్లభాశ్చైవ యే త్వయా కీర్తితా గుణాః |
 మునే వక్ష్యామ్యహం బుద్ధ్వా తైర్యుక్తః శ్రూయతాం నరః || 7 ||

ఇక్ష్యాకువంశప్రభవో రామో నామ జనైః శ్రుతః |
 నియతాత్మా మహావీర్యో ద్యుతిమాన్ ధృతిమాన్ వశీ || 8 ||

బుద్ధిమాన్ నితిమాన్ వాగ్మీ శ్రీమాంఛత్రునిబర్హణః |
 విపులాంసో మహాబాహుః కంబుగ్రీవో మహాహనుః || 9 ||

మహోరస్కో మహేష్వాసో గూఢజత్రురరిందమః |
 ఆజానుబాహుః సుశిరాః సులలాటః సువిక్రమః || 10 ||

సమః సమవిభక్తాంగః స్నిగ్ధవర్ణః ప్రతాపవాన్ |
 పీనవక్షా విశాలాక్షో లక్ష్మీవాంఛుభలక్షణః || 11 ||

ధర్మజ్ఞః సత్యసంధశ్చ ప్రజానాం చ హితే రతః |
 యశస్వీ జ్ఞానసంపన్నః శుచిర్వశ్యః సమాధిమాన్ || 12 ||

ప్రజాపతిసమః శ్రీమాన్ ధాతా రిపునిషాదనః |
 రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య పరిరక్షితా || 13 ||

రక్షితా స్వస్య ధర్మస్య స్వజనస్య చ రక్షితా |
 వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞో ధనుర్వేదే చ నిష్ఠితః || 14 ||

సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞః స్మృతిమాన్ ప్రతిభానవాన్ |
 సర్వలోకప్రియః సాధురదీనాత్మా విచక్షణః || 15 ||

సర్వదాభిగతః సద్భిః సముద్ర ఇవ సింధుభిః |
ఆర్యః సర్వసమశ్చైవ సదైవ ప్రియదర్శనః || 16 ||

స చ సర్వగుణోపేతః కౌసల్యానందవర్ధనః |
సముద్ర ఇవ గాంభీర్యే ధైర్యేణ హిమవానివ || 17 ||

విష్ణునా సదృశో వీర్యే సోమవత్ప్రియదర్శనః |
కాలాగ్నిసదృశః క్రోధే క్షమయా పృథివీసమః || 18 ||

ధనదేన సమస్త్యాగే సత్యే ధర్మ ఇవాపరః |
తమేవం గుణసంపన్నం రామం సత్యపరాక్రమం || 19 ||

జ్యేష్ఠం శ్రేష్ఠగుణైర్యుక్తం ప్రియం దశరథః సుతం |
ప్రకృతీనాం హితైర్యుక్తం ప్రకృతిప్రియకామ్యయా || 20 ||

యౌవరాజ్యేన సంయోక్తుమైచ్ఛత్ ప్రీత్యా మహిపతిః |
తస్యాభిషేకసంభారాన్ దృష్ట్వా భార్యాథ కైకయా || 21 ||

పూర్వం దత్తవరా దేవీ వరమేనమయాచత |
వివాసనం చ రామస్య భరతస్యాభిషేచనం || 22 ||

స సత్యవచనాద్ రాజా ధర్మపాశేన సంయతః |
వివాసయామాస సుతం రామం దశరథః ప్రియం || 23 ||

స జగామ వనం వీరః ప్రతిజ్ఞామనుపాలయన్ |
పితుర్వచననిర్దేశాత్ కైకేయ్యాః ప్రియకారణాత్ || 24 ||

తం వ్రజంతం ప్రియో భ్రాతా లక్ష్మణోఽనుజగామ హా |
స్నేహోద్ వినయసంపన్నః సుమిత్రానందవర్ధనః || 25 ||

భ్రాతరం దయితో భ్రాతుః సౌభ్రాత్రమనుదర్శయన్ |
రామస్య దయితా భార్యా నిత్యం ప్రాణసమా హితా || 26 ||

జనకస్య కులే జాతా దేవమాయేవ నిర్మితా |
సర్వలక్షణసంపన్నా నారీణాముత్తమా వధూః || 27 ||

సీతాప్యనుగతా రామం శశినం రోహిణీ యథా |
పౌరైరనుగతో దూరం పిత్రా దశరథేన చ || 28 ||

శృంగవేరపురే సూతం గంగాకూలే వ్యసర్జయత్ |
గుహమాసాద్య ధర్మాత్మా నిషాదాధిపతిం ప్రియం || 29 ||

గుహేన సహితో రామో లక్ష్మణేన చ సీతయా |
తే వనేన వనం గత్వా నదీస్తీర్త్వా బహూదకాః || 30 ||

చిత్రకూటమనుప్రాప్య భరద్వాజస్య శాసనాత్ |
రమ్యమావసథం కృత్వా రమమాణా వనే త్రయః || 31 ||

దేవగంధర్వసంకాశాస్త్రతే న్యవసన్ సుఖం |
చిత్రకూటం గతే రామే పుత్రశోకాతురస్తదా || 32 ||

రాజా దశరథః స్వర్గం జగామ విలపన్ సుతం |
గతే తు తస్మిన్ భరతో వసిష్ఠప్రముఖైర్ద్విజైః || 33 ||

నియుజ్యమానో రాజ్యాయ నైచ్ఛద్ రాజ్యం మహాబలః |
స జగామ వనం వీరో రామపాదప్రసాదకః || 34 ||

గత్వా తు స మహాత్మానం రామం సత్యపరాక్రమం |
అయాచద్ భ్రాతరం రామమార్యభావపురస్కృతః || 35 ||

త్వమేవ రాజా ధర్మజ్ఞ ఇతి రామం వచోఽబ్రవీత్ |
రామోఽపి పరమోదారః సుముఖః సుమహాయశాః || 36 ||

న చైచ్ఛత్ పితురాదేశాద్ రాజ్యం రామో మహాబలః |
పాదుకే చాస్య రాజ్యాయ న్యాసం దత్త్వా పునః పునః || 37 ||

నివర్తయామాస తతో భరతం భరతాగ్రజః |
స కామమనవాప్యైవ రామపాదాపుపస్పృశః || 38 ||

నందిగ్రామేఽకరోద్ రాజ్యం రామాగమనకాంక్షయా |
గతే తు భరతే శ్రీమాః సత్యసంధో జితేంద్రియః || 39 ||

రామస్తు పునరాలక్ష్య నాగరస్య జనస్య చ |
తత్రాగమనమేకాగ్రో దండకాః ప్రవివేశ హ || 40 ||

ప్రవిశ్య తు మహారణ్యం రామో రాజీవలోచనః |
విరాధం రాక్షసం హత్వా శరభంగం దదర్శ హ || 41 ||

సుతీక్ష్ణం చాప్యగస్త్యం చ అగస్త్యభ్రాతరం తథా |
అగస్త్యవచనాచ్చైవ జగ్రాహైంద్రం శరాసనం || 42 ||

ఖడ్గం చ పరమప్రీతస్తూణీ చాక్షయసాయకౌ |
వసతస్తస్య రామస్య వనే వనచరైః సహ || 43 ||

ఋషయోఽభ్యాగమః సర్వే వధాయాసురరక్షసాం |
స తేషాం ప్రతిశుశ్రావ రాక్షసానాం తదా వనే || 44 ||

ప్రతిజ్ఞాతశ్చ రామేణ వధః సంయతి రక్షసాం |
ఋషీణామగ్నికల్పానాం దండకారణ్యవాసినాం || 45 ||

తేన తత్రైవ వసతా జనస్థాననివాసినీ |
విరూపితా శూర్పణఖా రాక్షసీ కామరూపిణీ || 46 ||

తతః శూర్పణఖావాక్యాదుద్యుక్తాః సర్వరాక్షసాః |
ఖరం త్రిశిరసం చైవ దూషణం చైవ రాక్షసం || 47 ||

నిజఘాన రణే రామస్తేషాం చైవ పదానుగాఁ |
వనే తస్మిన్ నివసతా జనస్థాననివాసినాం || 48 ||

రక్షసాం నిహతాన్యాసన్ సహస్రాణి చతుర్దశ |
తతో జ్ఞాతివధం శ్రుత్వా రావణః క్రోధమూర్చ్ఛితః || 49 ||

సహాయం వరయామాస మారీచం నామ రాక్షసం |
వార్యమాణః సుబహుశో మారీచేన స రావణః || 50 ||

న విరోధో బలవతా క్షమో రావణ తేన తే |
అనాదృత్య తు తద్వాక్యం రావణః కాలచోదితః || 51 ||

జగామ సహమారీచస్తస్యాశ్రమపదం తదా |
తేన మాయావినా దూరమపవాహ్య నృపాత్మజౌ || 52 ||

జహార భార్యాం రామస్య గృధ్రం హత్వా జటాయుషం |
గృధ్రం చ నిహతం దృష్ట్వా హృతాం శ్రుత్వా చ మైథిలీం || 53 ||

రాఘవః శోకసంతప్తో విలలాపాకులేంద్రియః |
తతస్తేనైవ శోకేన గృధ్రం దగ్ధ్వా జటాయుషం || 54 ||

మార్గమాణో వనే సీతాం రాక్షసం సందదర్శ హ |
కబంధం నామ రూపేణ వికృతం ఘోరదర్శనం || 55 ||

తం నిహత్య మహాబాహుర్దదాహ స్వర్గతశ్చ సః |
స చాస్య కథయామాస శబరీం ధర్మచారిణీం || 56 ||

శ్రమణాం ధర్మనిపుణామభిగచ్ఛేతి రాఘవ |
సోఽభ్యగచ్ఛన్మహాతేజాః శబరీం శత్రుసూదనః || 57 ||

శబర్యా పూజితః సమ్యగ్ రామో దశరథాత్మజః |
పంపాతీరే హనుమతా సంగతో వానరేణ హ || 58 ||

హనుమద్వచనాచ్చైవ సుగ్రీవేణ సమాగతః।
సుగ్రీవాయ చ తత్సర్వం శంసద్రామో మహాబలః॥ 59 ॥

ఆదితస్తద్ యథావృత్తం సీతాయాశ్చ విశేషతః।
సుగ్రీవశ్చాపి తత్సర్వం శ్రుత్వా రామస్య వానరః॥ 60 ॥

చకార సఖ్యం రామేణ ప్రీతశ్చైవాగ్నిసాక్షికం।
తతో వానరరాజేన వైరానుకథనం ప్రతి॥ 61 ॥

రామాయావేదితం సర్వం ప్రణయాద్ దుఃఖితేన చ।
ప్రతిజ్ఞాతం చ రామేణ తదా వాలివధం ప్రతి॥ 62 ॥

వాలినశ్చ బలం తత్ర కథయామాస వానరః।
సుగ్రీవః శంకితశ్చాసీన్నిత్యం వీర్యేణ రాఘవే॥ 63 ॥

రాఘవప్రత్యయార్థం తు దుందుభేః కాయముత్తమం।
దర్శయామాస సుగ్రీవో మహాపర్వతసన్నిభం॥ 64 ॥

ఉత్సృయిత్వా మహాబాహుః ప్రేక్ష్య చాస్థి మహాబలః।
పాదాంగుష్ఠేన చిక్షేప సంపూర్ణం దశయోజనం॥ 65 ॥

బిభేద చ పునస్తాలాః సప్తైకేన మహేషుణా।
గిరిం రసాతలం వైవ జనయః ప్రత్యయం తదా॥ 66 ॥

తతః ప్రీతమనాస్తేన విశ్వస్తః స మహాకపిః।
కిష్కింధాం రామసహితో జగామ చ గుహాం తదా॥ 67 ॥

తతోఽగర్జద్ధరివరః సుగ్రీవో హేమపింగళః।
తేన నాదేన మహతా నిర్జగామ హరీశ్వరః॥ 68 ॥

అనుమాన్య తదా తారాం సుగ్రీవేణ సమాగతః |
నిజఘాన చ తత్రైవం శరణైకేన రాఘవః || 69 ||

త తః సుగ్రీవవచనాద్ధత్వా వాలినమాహవే |
సుగ్రీవమేవ తద్రాజ్యే రాఘవః ప్రత్యపాదయత్ || 70 ||

స చ సర్వాన్ సమానీయ వానరాన్ వానరర్షభః |
దిశః ప్రస్థాపయామాస దిదృక్షుర్జనకాత్మజాం || 71 ||

తతో గృధ్రస్య వచనాత్ సంపాతేర్హనుమాన్ బలీ |
శతయోజనవిస్తీర్ణం పుష్టువే లవణార్ణవం || 72 ||

తత్ర లంకాం సమాసాద్య పురీం రావణపాలితాం |
దదర్శ సీతాం ధ్యాయంతీమశోకవనికాం గతాం || 73 ||

నివేదయిత్వాభిజ్ఞానం ప్రవృత్తిం వినివేద్య చ |
సమాశ్వాస్య చ వైదేహీం మర్దయామాస తోరణం || 74 ||

పంచ సేనాగ్రగాన్ హత్వా సప్త మంత్రిసుతానపి |
శూరమక్షం చ నిష్పిష్య గ్రహణం సముపాగమత్ || 75 ||

అస్త్రేణోన్ముక్తమాత్మానం జ్ఞాత్వా పైతామహాద్ వరాత్ |
మర్షయన్ రాక్షసాన్ పీరో యంత్రిణస్తాన్ యదృచ్ఛయా || 76 ||

తతో దర్ధ్వా పురీం లంకామృతే సీతాం చ మైథిలీం |
రామాయ త్రియమాఖ్యాతుం పునరాయాన్మహాకపిః || 77 ||

సోఽభిగమ్య మహాత్మానం కృత్వా రామం ప్రదక్షిణం |
న్యవేదయదమేయాత్మా దృష్టా సీతేతి తత్త్వతః || 78 ||

తతః సుగ్రీవసహితో గత్వా తీరం మహోదధేః |
సముద్రం క్షోభయామాస శరైరాదిత్యసన్నిభైః || 79 ||

దర్శయామాస చాత్మానం సముద్రః సరితాం పతిః |
సముద్రవచనాచ్చైవ నలం సేతుమకారయత్ || 80 ||

తేన గత్వా పురీం లంకాం హత్వా రావణమాహవే |
రామః సీతామనుప్రాప్య పరాం వ్రీడాముపాగమత్ || 81 ||

తామువాచ తతో రామః పరుషం జనసంసది |
అమృష్యమాణా సా సీతా వివేశ జ్వలనం సతీ || 82 ||

తతోఽగ్నివచనాత్ సీతాం జ్ఞాత్వా విగతకల్మషాం |
కర్మణా తేన మహతా త్రైలోక్యం సచరాచరం || 83 ||

సదేవర్షిగణం తుష్టం రాఘవస్య మహాత్మనః |
బభౌ రామః సంప్రహృష్టః పూజితః సర్వదైవతైః || 84 ||

అభిషిచ్య చ లంకాయాం రాక్షసేంద్రం విభీషణం |
కృతకృత్యస్తదా రామో విజ్వరః ప్రముమోద హా || 85 ||

దేవతాభ్యో వరం ప్రాప్య సముత్థాప్య చ వానరాన్ |
అయోధ్యాం ప్రస్థితో రామః పుష్పకేణ సుహృద్వృతః || 86 ||

భరద్వాజాశ్రమం గత్వా రామః సత్యపరాక్రమః |
భరతస్యాంతికే రామో హనూమంతం వ్యసర్జయత్ || 87 ||

పునరాఖ్యాయికాం జల్పన్ సుగ్రీవసహితస్తదా |
పుష్పకం తత్ సమారుహ్య నందిగ్రామం యయౌ తదా || 88 ||

నందిగ్రామే జటాం హిత్వా భ్రాతృభిః సహితోఽనఘః |
రామః సీతామనుప్రాప్య రాజ్యం పునరవాప్తవాన్ || 89 ||

ప్రహృష్టో ముదితో లోకస్తుప్తః పుష్టః సుధార్మికః |
నిరామయో హ్యారోగశ్చ దుర్భిక్షభయవర్జితః || 90 ||

న పుత్రమరణం కించిద్ ద్రక్ష్యంతి పురుషాః క్వచిత్ |
నార్యశ్చావిధవా నిత్యం భవిష్యంతి పతివ్రతాః || 91 ||

న చాగ్నిజం భయం కించిన్నాపు మజ్జంతి జంతవః |
న వాతజం భయం కించిన్నాపి జ్వరకృతం తథా || 92 ||

న చాపి క్షుద్భయం తత్ర న తస్కరభయం తథా |
నగరాణి చ రాష్ట్రాణి ధనధాన్యయుతాని చ || 93 ||

నిత్యం ప్రముదితాః సర్వే యథా కృతయుగే తథా |
అశ్వమేధశతైరిష్టా తథా బహుసువర్ణకైః || 94 ||

గవాం కోట్యయుతం దత్త్వా విద్వద్భ్యో విధిపూర్వకం |
అసంఖ్యేయం ధనం దత్త్వా బ్రాహ్మణేభ్యో మహాయశాః || 95 ||

రాజవంశాంఛతగుణాన్ స్థాపయిష్యతి రాఘవః |
చాతుర్వర్ణ్యం చ లోకేఽస్మిన్ స్వే స్వే ధర్మే నియోక్యతి || 96 ||

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ |
రామో రాజ్యముపాస్విత్వా బ్రహ్మలోకం ప్రయాస్యతి || 97 ||

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం |
యః పఠేద్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || 98 ||

ఏతదాఖ్యానమాయుష్యం పఠన్ రామాయణం నరః |
సపుత్రపౌత్రః సగణః ప్రేత్య స్వర్గే మహీయతే || 99 ||

పఠన్ ద్విజో వాగృషభత్వమీయాత్
స్యాత్ క్షత్రియో భూమిపతిత్వమీయాత్ |

వణిగ్జనః పణ్యఫలత్వమీయా-

జ్జనశ్చ శూద్రోఽపి మహత్త్వమీయాత్ || 100 ||

|| శ్రీమద్రామాయణ పారాయణ సమాపనే అనుసంధేయ శ్లోకక్రమః ||

ఏవమేతత్పురావృత్తమాఖ్యానం భద్రమస్తు వః |

ప్రవ్యాహరత విస్రబ్ధం బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతాం || 1 ||

లాభస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః |

యేషామిందీవరశ్యామో హృదయే సుప్రతిష్ఠితః || 2 ||

కాలే వర్షతు పర్జన్యః పృథివీ సస్యశాలినీ |

దేశోఽయం క్షోభరహితో బ్రాహ్మణాః సంతు నిర్భయాః || 3 ||

కావేరీ వర్ధతాం కాలే కాలే వర్షతు వాసవః |

శ్రీరంగనాథో జయతు శ్రీరంగశ్రీశ్చ వర్ధతాం || 4 ||

స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం

న్యాయ్యేన మార్గేణ మహిం మహిశాః |

గోబ్రాహ్మణేభ్యః శుభమస్తు నిత్యం

లోకాః సమస్తాః సుఖినో భవంతు || 5 ||

మంగళం కోసలేంద్రాయ మహనీయగుణాబ్ధయే |

చక్రవర్తితనూజాయ సార్వభౌమాయ మంగళం || 6 ||

వేదవేదాంతవేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే |

పుంసాం మోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయ మంగళం || 7 ||

విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః |

భాగ్యానాం పరిపాకాయ భవ్యరూపాయ మంగళం || 8 ||

పితృభక్తాయ సతతం భ్రాతృభిః సహ సీతయా |
నందితాఖిలలోకాయ రామభద్రాయ మంగళం || 9 ||

త్యక్తసాకేతవాసాయ చిత్రకూటవిహారిణే |
సేవ్యాయ సర్వయమినాం ధీరోదారాయ మంగళం || 10 ||

సౌమిత్రిణా చ జానక్యా చాపబాణాసిధారిణే |
సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యా స్వామినే మమ మంగళం || 11 ||

దండకారణ్యవాసాయ ఖండితామరశత్రవే |
గృధ్రరాజాయ భక్తాయ ముక్తిదాయాస్తు మంగళం || 12 ||

సాదరం శబరీదత్తఫలమూలాభిలాషిణే |
సౌలభ్యపరిపూర్ణాయ సత్త్వోద్రిక్తాయ మంగళం || 13 ||

హనుమత్సమవేతాయ హరీశాభీష్టదాయినే |
వాలిప్రమథనాయాస్తు మహాధీరాయ మంగళం || 14 ||

శ్రీమతే రఘువీరాయ సేతూల్లంఘితసింధవే |
జితరాక్షసరాజాయ రణధీరాయ మంగళం || 15 ||

ఆసాద్య నగరీం దివ్యాం అభిషిక్తాయ సీతయా |
రాజాధిరాజరాజాయ రామభద్రాయ మంగళం || 16 ||

మంగళాశాసనపరైర్మదాచార్యపురోగమైః |
సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైః సత్కృతాయాస్తు మంగళం || 17 ||

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాఽఽత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ |
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి || 18 ||

॥ ఇతి శ్రీ సంక్షేపరామాయణం సంపూర్ణం ॥

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే ।

శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ॥